

Havnagerð í Føroyum:

Nú er bert tíggjunda hvør hvør króna donsk

Leygardagur 23. juli 1983

Nú í sætta og seinasta árinum av havnaætlanini hjá Løgtinginum frá 1978 er endiliga fingin greiða á teimum 25%, sum Løgtingið og kommunurnar væntaðu fóru at koma úr statskassanum. Men sum ikki komu.

Nú hevur Fólkingið avgjört bert at figgja 10% av teimum 21 havnunum í seks ára havnaætlanini.

Hini 15% koma so úr landskassanum, hevur Landsstýrið avgjört og fingið góðkent í Løgtinginum.

Soleiðis verður parturin hjá landskassanum heili 65%. Statskassin rindar 10% og kommunurnar sjálvar 25%.

Tey 10% úr statskassanum, 29,6 mill. kr. í 1982-prisum, verða goldin við 7,4 mill. kr. um árið árinum 1983-86.

Men fyri at kommunurnar ikki noyðast at biða so leingi eftir pengunum, rindar landskassin øll 25%, t.v.s. eisini tey 10% hjá statskassanum í fyrsta umfari. Tær 29,6

mill. kr. úr statskassanum fara tí í landskassan, so hvørt, tær koma. Tær seinastu í 1986.

Mikkjal Helmsdal, landsverkfrøðingur, upplýsir, at í juni vórðu 26 mill. kr. fluttar úr landskassanum til kommunurnar. Hetta er helvtin av teimum pengum, sum eru fálnir til gjaldingar. Hin helvtin verður flutt fyrri 1. juni næsta ár. Eitt sindur verður komið afturat, so tá verða upp í móti 30 mill. kr. at gjalda, væntar landsverkfrøðingurin.

Noyðast sjálvar at gjalda renturnar

Hóast óvissa var um statskassans part, varð skjótt eftir, at havnaætlanin varð samtykt í Løgtinginum, farið at arbeiða eftir henni. Tá pengarnir, sum kommunurnar væntaðu úr statskassanum, ikki komu, lögdu kommunurnar sjálvar út tey 25%, so arbeiðini kundu halda fram.

John Danielsen, fulltrúi í kommunumálum í Landsstýrinum, sigur, at kommunurnar hava tikið kassakreditt í bankunum. Tær kommunur, sum longest hava havt kassakreditt hava verið noyddar at fara yvir til uttanlandslán í staðin fyrri. Lánini kunna tær gjalda aftur við pengunum, tær nú fáa úr landskassanum.

Skopunar havn er millum tær 21 í seks ára havnaætlanini.

Men renturnar noyðast tær sjálvar at gjalda.

Studningsskipan lá í buktini

Forsætismálaráðið søkti 14. april í ár figgjarnevdina hjá Fólkinginum um at jætta 10% til seks ára havnaætlanina. 10% av 296 mill. kr., sum havnaætlanin kostar í

1982-prisum. Figgjarnevdin samtykti 11. mai at jætta.

Í umsóknini til figgjarnevdina skrivur forsætismálaráðharrin, Poul Schlüter, at Landsstýrið longu í 1979 søkti um 25% í statsstudningi. Ríkisstjórnin vildi tó ikki taka støðu til umsóknina. Hon biðaði eftir einum úrsliti frá samráðingunum millum stjórn og Landsstýrið um eina møgulega broyting av studningsskipanini. Ein donsk-ferøysk embætismannanevnd mælti til í einum áliti í 1979, at møguligur havnastudningur í framtíðini bleiv roknaður upp í blokkstudning.

Og víðari sigur forsætismálaráðharrin í umsóknini:

»Landsstýrisskifti o.a. seinkaðu heimastýrinum í at taka støðu til tær uppskotnu broytingarnar í skipanini, staturin jättar Føroyum pengar eftir.

Sitandi Landsstýri hevur kortini nú gjørt heilt greitt, at tað ikki vil hava studningsskipanina, sum er, broytta».

Óvist eftir 1986

Umsóknin frá Lands-

stýrinum um 25% varð longu í 1979 send ríkisumboðsmanninum, ráðharrastovuni fyrri almenn arbeiði og Det rådgivende udvalg veðrønde Færøerne til ummælis. Frá øllum kom viðmæli um statsstudning.

Av tí, at langt er fráliðið, varð umsóknin av nýggjum send ríkisumboðsmanninum og Det rådgivende udvalg til ummælis, upplýsir Poul Schlüter í umsóknini til figgjarnevdina.

Ríkisumboðsmaðurin mælir framvegis við at jætta 25%. Men pipan hjá Det rådgivende udvalg hevur nú fingið eitt annað ljóð:

»...de hensyn, som har ligget bag de hidtidige statstilskud til havnebyggerier på Færøerne, og som er lagt til grund for ansøgningen om tilskud på 25 pct. af anlægsudgifterne til 6 års havneplanen, delvis er bortfaldet.

Det er samtidig udvalgets opfattelse, at de væsentligste behov for havne- og landingspladser på Færøerne med gennemførelsen af 6 års havneplanen for Færøerne vil

være dækket, således at grundlaget for direkte statstilskud til fremtidige havneprojekter herefter er faldet bort.»

Og hetta hevur ríkisstjórnin so tikið til eftirtektar og skorið tey 25% niður í 10.

Og tað stendur fast. Til eina ferð í figgjarárinum 1986-87. Hvussu síðani verður skipað fyrri, veit ongin enn.

21 havnir

Havnaætlanin frá 1978 er fyrri havnir í hesum býum og bygðum: Klaksvík, Fuglafirði, Leirvík, Gotu, Runavík, Toftum, Skála, Strondum, Eiði, Haldarsvík, Kollafirði, Tórshav, Vestmanna, Miðvági/Sandavági, Sørvági, Skopun, Sandi, Hvalba, Tvøroyri, Porkeri og Vági.

Summi arbeiði eru longu liðug og summi eru ikki byrjað enn. Hini eru í gerð.

sosialurin
telf. 11820

Porkeri er eisini við í havnaætlanini. Men har er onki gjørt enn.